

БЕКІТЕМІН:

**«Тарихи-мәдени мұраны қорғау
жөніндегі Шығыс Қазақстан
облыстық мекемесі» КММ
директоры**

Т. Сулейменов

2026 г.

ТЕХНИКАЛЫҚ СИПАТТАМА

тарихи-мәдени мұра объектілеріне тарихи-мәдени сараптама жүргізу бойынша

Тарихи-мәдени сараптама ескерткіштің тарихи, мәдени және сәулеттік құндылығын бағалау, сондай-ақ объектінің тарихи-мәдени маңыздылығын анықтау және оған тарих және мәдениет ескерткіші мәртебесін беру мақсатында жүргізіледі.

Тарихи-мәдени сараптама жүргізілетін объектілер – № 1 қосымшаға сәйкес тарих және мәдениет ескерткіштері.

Ескерткіш түрі – монументтік өнер құрылыстары.

Қызмет көрсету орны: Қазақстан Республикасы, Шығыс Қазақстан облысы, Өскемен қаласы.

Сараптаманың мақсаты:

- Объектінің тарихи, мәдени және сәулеттік құндылығын бағалау;
- Объектіні Мемлекеттік жергілікті маңызы бар тарих және мәдениет ескерткіштері тізіміне енгізу үшін оның тарихи-мәдени құндылығын анықтау, талдау және негіздеу.

Сараптаманың міндеттері:

- Объектіге қатысты мұрағаттық, ғылыми, тарихи және өзге де материалдарды жинау және зерделеу;
- Объектіні көзбен шолып тексеру, фотофиксация жүргізу;
- Сәулеттік, тарихи және мәдени сипаттамаларын талдау;
- Талдамалық анықтама мен қорытынды дайындау;
- Тарихи-мәдени сараптама қорытындысын мемлекеттік және орыс тілдерінде екі дана етіп дайындау, заңды тұлға жүргізген жағдайда мөрімен, ал жеке тұлға жүргізген жағдайда оның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) көрсетіліп, қолымен куәландырылады. Сараптама қорытындысы қағаз және электрондық PDF форматында ұсынылуы тиіс.

Қорытындыда келесі ақпарат қамтылуы тиіс:

- Заңды тұлғаның атауы немесе жеке тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса);
- Тарихи-мәдени сараптама объектісінің атауы;
- Сараптаманың пәні мен мақсаты;
- Объектінің әртүрлі ракурстан (оңтүстік–солтүстік–батыс–шығыс) түсірілген фотосуреттері, сондай-ақ объектінің тарихи элементтері мен ерекшеліктерін көрсететін фотоматериалдар;

– Объектіге қатысты ғылыми және өзге де құжаттар мен материалдарды зерделеу негізінде дайындалған, оның тарихи-мәдени маңыздылығы толық сипатталған еркін нысандағы сараптамалық қорытынды мәтіні.

Орындаушыларға қойылатын талаптар:

- Тарих және мәдениет ескерткіштерінде ғылыми-реставрациялық жұмыстарды және (немесе) археологиялық жұмыстарды жүзеге асыру қызметіне лицензияның болуы. Қызмет түрі – тарих және мәдениет ескерткіштерінде ғылыми-реставрациялық жұмыстарды жүзеге асыру;
- Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет субъектісі ретінде аккредиттеу туралы куәлігінің болуы;
- Орындалатын жұмыстар Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2020 жылғы 21 сәуірдегі № 99 бұйрығымен бекітілген «Тарихи-мәдени сараптама жүргізу қағидаларына» сәйкес жүргізілуі тиіс;
- Жұмыстарды орындауға қажетті лицензиялар, куәліктер және өзге де рұқсат беру құжаттары мемлекеттік сатып алу жеңімпазы деп танылған тікелей жеткізушіге тиесілі болуы тиіс. Тиісті лицензиялар мен куәліктерді талап ететін жұмыстарды орындау үшін қосалқы мердігер ұйымдарды тартуға және оның лицензиясын пайдалануға жол берілмейді;
- Орындаушы Тапсырыс берушіге тарихи-мәдени сараптама қорытындысының жобасын алдын ала қарау үшін ұсынуға міндетті. Тапсырыс беруші ескертулер мен ұсыныстар беруге құқылы, олар қорытындының түпкілікті нұсқасын дайындау кезінде Орындаушымен қаралуы тиіс.

Жұмыстарды орындау мерзімдері:

Жұмыстар мемлекеттік сатып алу туралы шартқа қол қойылған күннен бастап 20 күнтізбелік күн ішінде орындалуы тиіс.

Төлем тәртібі:

Төлем көрсетілген қызметтер (орындалған жұмыстар) актісі негізінде, нақты орындалған жұмыс фактісі бойынша жүргізіледі.

Тарихи-мәдени мұра объектілеріне тарихи-мәдени сараптама жүргізу қажет объектілердің тізбесі

№	Объектінің атауы	Объектінің түрі	Объектінің орналасқан жері
1	С.М. Кировқа ескерткіш, мүсінші Н.А. Томский, 1938 жыл	монументтік өнер құрылысы	Өскемен қалас, "Қасым Қайсенов" саябағы
2	«Журавль» монументі	монументтік өнер құрылысы	Өскемен қаласы, Протозанов көшесі, облыстық ауруханаға қарама-қарсы

Сәулет, монументтер және археология бөлімінің басшысы

Ж. Ахмадиева

УТВЕРЖДАЮ
Директор КГУ «Восточно-Казахстанское областное учреждение по охране историко-культурного наследия»
Т. Сулейменов
_____ 2026 г.

ТЕХНИЧЕСКАЯ СПЕЦИФИКАЦИЯ **по проведению историко-культурной экспертизы** **объектов историко-культурного наследия**

Историко-культурная экспертиза проводится с целью оценки исторической, культурной и архитектурной ценности памятника, а также выявление историко-культурной значимости объекта на предмет придания статуса объекта истории и культуры.

Объекты, на которых будет проводиться историко-культурная экспертиза – памятники истории и культуры согласно приложения №1.

Вид памятника – сооружения монументального искусства.

Место оказания услуг: Республика Казахстан, Восточно-Казахстанская область, г. Усть-Каменогорск.

Цель экспертизы:

- Оценка исторической, культурной и архитектурной ценности объекта;
- Выявление, анализ и обоснование историко-культурной ценности объекта для внесения его в Государственный список памятников истории и культуры местного значения.

Задачи экспертизы:

- Сбор и изучение архивных, научных, исторических и иных материалов об объекте;
- Проведение визуального осмотра объекта, фотофиксация;
- Анализ архитектурных, исторических и культурных характеристик;
- Составление аналитической справки и заключения;
- Подготовка экспертного заключения на государственном и русском языках в двух экземплярах, заверенной печатью юридического лица, проводившего историко-культурную экспертизу, а в случае проведения историко-культурной экспертизы физическим лицом указываются его фамилия, имя, отчество (при наличии) и заверяется его подписью. Историко-культурная экспертиза должна быть представлена как в бумажном виде, так и в электронном варианте в формате PDF.

Заключение должно содержать следующую информацию:

- наименование юридического лица либо фамилию, имя, отчество (при наличии) физического лица;
- наименование объекта историко-культурной экспертизы;
- предмет и цели историко-культурной экспертизы;

- фотографии объекта историко-культурной экспертизы с разных ракурсов (юг-север-запад-восток), а также фотографии, фиксирующие особенности исторических элементов и деталей объекта историко-культурной экспертизы;
- текст заключения историко-культурной экспертизы в произвольной форме, подготовленный на основе изучения научных и других документов и материалов, касающихся объекта историко-культурной экспертизы с подробным изложением историко-культурной значимости объекта историко-культурной экспертизы.

Требования к исполнителю:

- Наличие лицензии на деятельность по осуществлению научно-реставрационных работ на памятниках истории и культуры и (или) археологических работ. Осуществление научно-реставрационных работ на памятниках истории и культуры;
- Наличие свидетельства об аккредитации в качестве субъекта научной и (или) научно-технической деятельности министерства науки и образования Республики Казахстан;
- Выполняемые работы должны проводиться в соответствии с приказом Министра культуры и спорта Республики Казахстан от 21 апреля 2020 года № 99 «Об утверждении Правил проведения историко-культурной экспертизы»;
- Лицензии, свидетельства и иные разрешительные документы, необходимые для выполнения работ, должны принадлежать непосредственно поставщику, признанному победителем государственных закупок. Привлечение субподрядных организаций для выполнения работ, требующих наличия соответствующих лицензий и свидетельств, не допускается;
- Поставщик обязан предоставить Заказчику проект заключения историко-культурной экспертизы для предварительного рассмотрения. Заказчик вправе представить замечания и предложения, которые подлежат рассмотрению поставщиком при подготовке окончательной редакции заключения.

Сроки выполнения работ:

Работы должны быть выполнены в течение 20 календарных дней со дня подписания договора государственных закупок.

Порядок оплаты:

Оплата производится по факту на основании Акта оказанных услуг (выполненных работ).

Перечень объектов историко-культурного наследия,
по которым необходимо провести историко-культурную экспертизу

№	Название объекта	Вид объекта	Местонахождение объекта
1	Памятник С.М. Кирову, скульптор Н.А. Томский, 1938 год	сооружение монументального искусства	г. Усть-Каменогорск Парк «Касым Кайсенов»
2	Монумент «Журавль»	сооружения монументального искусства	г. Усть-Каменогорск улица Протозанова, напротив областной больницы

Заведующий отдела архитектуры,
монументов и археологии

Ж. Ахмадиева